

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ งานวิเคราะห์นโยบายและแผน

ที่ นว ๕๒๐๐๗.๑(๑)/ ๓๐๒

วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เรียน นายกเทศมนตรีนครนครสวรรค์

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้แจ้งแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ข้อ ๐๓๐ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน โดยให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของการดำเนินการหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ นั้น

เทศบาลนครนครสวรรค์ ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายธนกร เทพทอง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(นายปรีชญ์ รัตนศิริ)
หัวหน้างานวิเคราะห์นโยบายและแผน
๒๒ มี.ค. ๖๗

(นางสาวนุงรีย์ บุญยกร)
หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
๒๒ มี.ค. ๖๗

- เลขาฯ/ฝ่ายแผนงาน

นางศุภรัตน์ เสือเหลือง

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

๒๒ มี.ค. ๖๗

ว่าที่ ร.ท.

(วารากร ก้องเกรียงไกร)

ปลัดเทศบาลนครนครสวรรค์
๒๒ มี.ค. ๒๕๖๗

ทตม

๒๒ มี.ค. ๖๗

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงาน เทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตได้ ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยเป็นหลักประกันองค์กรในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นจะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีให้นำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กร ที่อาจเป็นช่วงให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล

วัตถุประสงค์หลักของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อสร้างมาตรการในการป้องกันและการลดโอกาสการทุจริต
๒. เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ
๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้เสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงขององค์กร
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของหน้าที่รัฐ

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนาน ๆ ครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

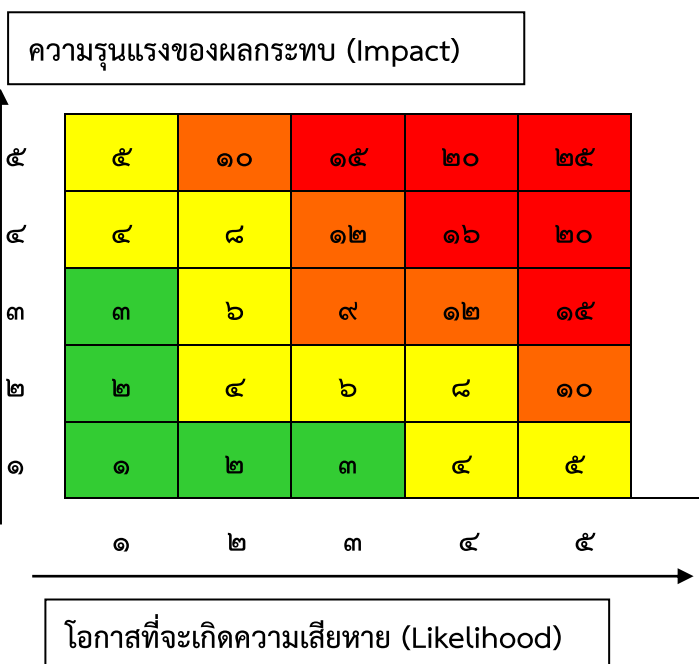
ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงผลสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสียหาย (Degree of Risk)

ประเด็นการวิเคราะห์ความเสี่ยงทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ การใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ

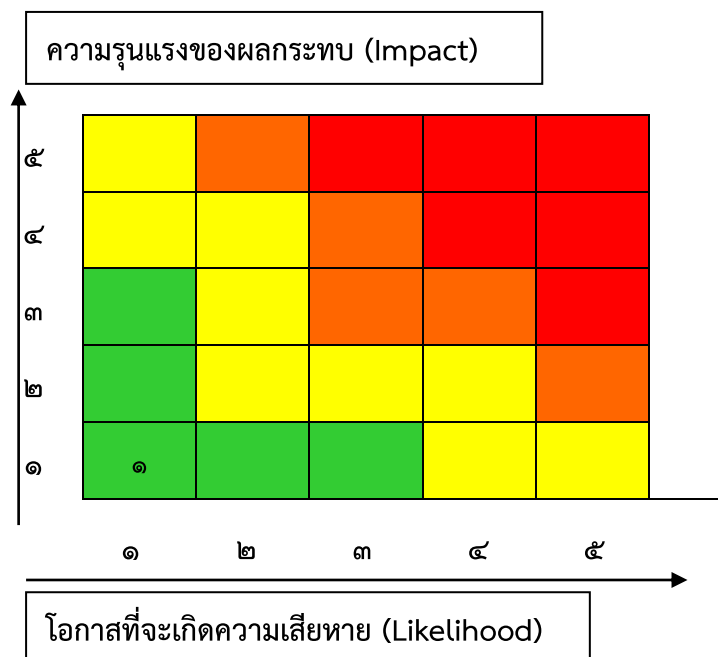
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

เมื่อพิจารณาโอกาส / ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้ว จึงนำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสียหายต่อกิจกรรม หรือภารกิจของหน่วยงานว่า ก่อให้เกิดระดับของความเสียหายในระดับใดในตารางความเสี่ยง ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีความเสี่ยงใดเป็นความเสี่ยงสูงสุดที่ต้องบริหารจัดการก่อน

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยงในการเกิดทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	๑	๑	๑	๑
๒	การเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ เช่น ร้านค้า โรงงาน ฯลฯ โดยมีเจตนานำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน	๑	๑	๑	๒
๓	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจา กับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่คุณรับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง	๑	๑	๑	๓
๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	๑	๑	๑	๔

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

จากแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญ สามารถสรุปการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	ลำดับ ๑ (ต่ำ = ๑ คะแนน)
การเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ เช่น ร้านค้า โรงงานฯลฯ โดยมีเจตนานำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน	ลำดับ ๒ (ต่ำ = ๑ คะแนน)
คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจา กับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ได้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง	ลำดับ ๓ (ต่ำ = ๑ คะแนน)
การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	ลำดับ ๔ (ต่ำ = ๑ คะแนน)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยง สามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๑ ระดับ คือ ต่ำ โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มี ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	-	-
เสี่ยงสูง (High)	-	-
ปานกลาง (Medium)	-	-
ต่ำ (Low)	ยอมรับความเสี่ยง	๑. รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน ๒. การเข้าตรวจสอบสถานประกอบการ เช่น ร้านค้า โรงงานฯลฯ โดยมีเจตนานำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน ๓. คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจา กับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ได้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง ๔. การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน

๓. แผนจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน เทศบาลนครนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปัจจัยที่ จะเกิดความเสียหาย	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ช่วงเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง				
๑. รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	๑	๑	๑	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ ๒. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ปฏิบัติงานตามระเบียบ กฎหมาย อย่างเคร่งครัดและให้มีการรายงาน การอนุมัติ อนุญาตตามหน้าที่ เดือนละ ๑ ครั้ง ๓. พัฒนาระบบการรับคำร้องอนุมัติ อนุญาต ออนไลน์เพื่อป้องกันกรเรียกรับผลประโยชน์	ต.ค. ๒๕๖๖ ถึง ก.ย. ๒๕๖๗	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนักช่าง
๒. การเข้าตรวจสถานประกอบการ เช่น ร้านค้า โรงงาน ฯลฯ โดยมีเจตนานำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน	๑	๑	๑	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ปฏิบัติงานตามหน้าที่ อย่างเคร่งครัด ๒. ดำเนินการตามระเบียบและขั้นตอนของกฎหมาย	ต.ค. ๒๕๖๖ ถึง ก.ย. ๒๕๖๗	ไม่ใช้ งบประมาณ	สำนัก สาธารณสุขและ สิ่งแวดล้อม
๓. คณะกรรมการตรวจการจ้างไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจา กับผู้รับเหมา โดยใช้อุบายตามที่ได้รับเหมาแจ้งแล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง	๑	๑	๑	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับ ดูแลให้ข้าราชการ บุคลากร ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ และระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างเคร่งครัด ๒. กำกับดูแลกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบขั้นตอน กฎหมาย ๓. แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ของเทศบาลนครสวรรค์ ๔. แจ้งเวียนแนวทางการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ของเทศบาลนครสวรรค์	ต.ค. ๒๕๖๖ ถึง ก.ย. ๒๕๖๗	ไม่ใช้ งบประมาณ	ทุกสำนัก/กอง

ปัจจัยที่ จะเกิดความเสียหาย	โอกาสและผลกระทบ			มาตรการจัดการความเสี่ยง	ช่วงเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาส	ผลกระทบ	ระดับ ความเสี่ยง				
๔. การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	๑	๑	๑	<p>มาตรการจัดการความเสี่ยง</p> <p>๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุม กำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอนพิจารณาคุณสมบัติ ๒. ดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอน โดยยึดถือความโปร่งใส ยุติธรรมตรวจสอบได้ ๓. กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกให้ชัดเจน มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์ตรวจสอบ ย้อนกลับได้ ไม่ใช่เกณฑ์ที่เน้นดุลยพินิจของผู้คัดเลือกมากเกินไป ๔. จัดทำประกาศเจตนากรณนโยบาย No Gift Policy จากการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ อย่างเป็นทางการที่ลงนามโดยนายกเทศมนตรีนครสวรรค์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ประกาศว่าผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนในเทศบาลนครสวรรค์ จะไม่รับ ของขวัญและของกำนัลทุกชนิดในขณะ/ก่อน/หลังปฏิบัติหน้าที่ ที่จะส่งผลให้เกิดการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ</p>	ต.ค. ๒๕๖๖ ถึง ก.ย. ๒๕๖๗	ไม่ใช้ งบประมาณ	กองการ เจ้าหน้าที่